

מקור המאמר בזהר פרשת תרומה דף קעח ע"א
מעלת מארי דחושבנא

תָּא חֲזִי, כּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכַחֲךָ עֵשָׂה,
דָּא הוּא דְרַבֵּי בַר נָשׁ לְאַכְלָלָא שְׁמַאלָא
בִּימִינָא, וְכָל מַה דְּהוּא עֵבִיד, מִיבְעִי לִיהּ דִּלָּא יְהוֹן
אַלָּא כְּלִילָן בִּימִינָא. כּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ, דָּא
שְׁמַאלָא. לַעֲשׂוֹת בְּכַחֲךָ: דָּא הוּא יְמִינָא, כְּמַה דְּאֵת:
אָמַר (שְׁמוֹת טו) יְמִינְךָ יִי נְאֻדְרִי בְּכַח. וְכִיּוֹן דְּבַר נָשׁ יִזְדַּהֵר
דְּכָל עוֹבְדוּי יְהוֹן לְסַטְרָא דִּימִינָא, וְיַכְלִיל שְׁמַאלָא
בִּימִינָא, כִּדְיוֹן קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁאֵרִי בְּגוּוּיָהּ בְּהַאי
עֲלָמָא, וְיַכְנִישׁ לִיהּ לְגַבִּיָּהּ לְהַהוּא עֲלָמָא דְּאֵתִי.

וְלֹא יִימָא בַר נָשׁ בְּשַׁעְתָּא דְּאֵתִינָא לְהַהוּא עֲלָמָא,
כִּדְיוֹן אֶתְבַּע מִן מַלְכָּא רַחֲמִי, וְאִיתּוּב קַמִּיָּה,
אַלָּא כִּי אִין מַעֲשָׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחַכְמָה, בְּתַר
דִּי־סִתְּלַק בַּר נָשׁ מֵהַאי עֲלָמָא, אַלָּא אִי בְעִי בַר נָשׁ,
דִּי־מַלְכָּא קְדִישָׁא יִנְהִיר לִיהּ לְהַהוּא עֲלָמָא, וְיִתֵּן לִיהּ
חוּלְקָא לְעֲלָמָא דְּאֵתִי, יִשְׁתַּדֵּל בְּהַאי עֲלָמָא,
לְאַכְלָלָא עוֹבְדוּי בִּימִינָא, וְכָל עוֹבְדוּי יְהוֹן לְשְׁמַא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּהָא לְבַתָּר כִּד יִתְכַנֵּישׁ מֵהַאי
עֲלָמָא, לְאֵתִינָא בְּדִינָא תְּקִיפָא, כִּדִּינָא דְּגִיָּהֲנָם, לִית
תַּפּוֹן עֵיטָא וְחַכְמָה וְסַכְלָתָנוּ לְאַשְׁתַּזְבָּא מִן דִּינָא.

מֵהָעוֹלָם הַזֶּה לְהַדוֹן כִּדְיוֹן הַקִּשָּׁה בְּדִין הַגִּיָּהֲנָם, אִין שָׁם עֲצָה וְחַכְמָה וְשִׁכְלָא לְהַנְצִיל מִן הַדִּין.

בָּא וּרְאֵה, כּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ
לַעֲשׂוֹת בְּכַחֲךָ עֵשָׂה, זֶהוּ שְׁצַרְיָךְ
אָדָם לְהַכְלִיל שְׁמַאל בִּימִין, וְכָל
מַה שְּׁהוּא עוֹשֶׂה צַרְיָךְ לוֹ שְׁלֹא
יְהִי, אַלָּא כְּלוּלִים בִּימִין. כּל
אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ - זֶה הַשְּׁמַאל.
לַעֲשׂוֹת בְּכַחֲךָ - זֶהוּ הַיְמִין, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת טו) יְמִינְךָ ה' נְאֻדְרִי
בְּכַח. וְכִיּוֹן שְׁהָאָדָם יִזְדַּהֵר שְׁכָל
מַעֲשָׂיו יְהִי לְצַד יְמִין וְיַכְלִיל
שְׁמַאל בִּימִין, אִזּוּ הַקְּדוּשׁ בְּרִיךְ
הוּא שׁוֹרֵה בּוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
וְיַכְנִס אוֹתוֹ אֵלָיו לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם
הַבָּא.

וְלֹא יֵאמַר אָדָם, בְּשַׁעַת שְׁאֵבָא
לְאוֹתוֹ עוֹלָם, אִזּוּ אֶתְבַּע מֵהַמְּלֶכֶךְ
רַחֲמִים וְאֶשׁוּב לְפָנָיו, אַלָּא - כִּי
אִין מַעֲשָׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת
וְחַכְמָה, אַחַר שְׁיִסְתַּלַּק אָדָם
מֵהָעוֹלָם הַזֶּה. אַלָּא אִם רוּצָה
אָדָם שְׁהַמְּלֶכֶךְ הַקְּדוּשׁ יֵאִיר לוֹ
לְאוֹתוֹ עוֹלָם וְיִתֵּן לוֹ חֶלֶק
בְּעוֹלָם הַבָּא, יִשְׁתַּדֵּל בְּעוֹלָם
הַזֶּה לְהַכְלִיל מַעֲשָׂיו בִּימִין, וְכָל
מַעֲשָׂיו יְהִי לְשֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרִיךְ
הוּא. שְׁהֲרִי לְאַחַר כְּשִׁיתְכַּנְס

דָּבָר אַחֵר כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחֲשׁוֹן וְדַעַת וְחֲכָמָה -
 וְחֲשׁוֹן וְדַעַת וְחֲכָמָה בְּשִׂאֹל -
 בְּגִיהָנָם יֵשׁ בּוֹ מְדוֹרִים עַל
 מְדוֹרִים; מְדוֹר תַּחְתּוֹן שִׂאֹל,
 מְדוֹר תַּחְתּוֹן מִמֶּנּוּ אֲבִדוֹן, וְזֶה
 סְמוּךְ לָזֶה. מִי שִׁיּוֹרֵד לְשִׂאֹל,
 יְדוֹנוּ אוֹתוֹ, וּמִשֶּׁם יִצְפָּצֵף
 וְעוֹלָה. זֶהוּ שְׁכַתוּב (שְׁמוּאֵל-א ב)
 מוֹרִיד שִׂאֹל וַיֵּעַל. וּמִי שִׁיּוֹרֵד
 לְאֲבִדוֹן, שׁוֹב לֹא עוֹלָה
 לְעוֹלָמִים.

מִי שִׁישׁ בּוֹ מַעֲשֶׂה טוֹב אוֹ
 שֶׁהוּא (אִם טוֹב הוּא) בַּעַל חֲשׁוֹן,
 הָרִי בְּאֵרוֹהָ, שְׁבָכַל לִילָה וְלִילָה
 טָרַם יִשְׁכַּב וְטָרַם יִישׁן, צָרִיךְ
 אָדָם לַעֲשׂוֹת חֲשׁוֹן מִמַּעֲשָׂיו
 שֶׁעָשָׂה כָּל אוֹתוֹ יוֹם, וַיִּשׁוֹב
 מֵהֶם וַיִּבְקֶשׂ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים. מִה
 הִטְעַם בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה? מִשׁוֹם
 שֶׁבְּאוֹתָהּ שָׁעָה עֵץ הַמּוֹת שׁוֹרָה
 בְּעוֹלָם, וְכֹל בְּנֵי הָעוֹלָם טוֹעְמִים
 טַעַם הַמּוֹת, וְצָרִיךְ בְּאוֹתָהּ שָׁעָה
 לַעֲשׂוֹת חֲשׁוֹן מִמַּעֲשָׂיו וַיּוֹדֶה
 עֲלֵיהֶם, מִשׁוֹם שֶׁאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁל
 הַמּוֹת, וְאֵלֶּה נִקְרָאִים בַּעֲלֵי
 חֲשׁוֹן.

וְכֵן מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בְּדַעַת
 וּבְחֲכָמָה לְדַעַת אֶת רְבוּנוֹ,
 כְּשִׁיעֲבִירוֹ אוֹתוֹ לְחֻזוֹת
 וְלִהְסִתֵּכַל בְּאוֹתָם רְשָׁעִים
 שֶׁנִּטְרְדוּ בְּגִיהָנָם וּבְדַרְגַּת הַשִּׂאֹל,

דָּבָר אַחֵר כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחֲשׁוֹן וְדַעַת וְחֲכָמָה
 בְּשִׂאֹל. בְּגִיהָנָם, אֵית בֵּיה מְדוֹרִין עַל מְדוֹרִין.
 מְדוֹרָא תַּתָּאָה שִׂאֹל. מְדוֹרָא תַּתָּאָה מִנִּיהָ, אֲבִדוֹן.
 וְדָא סְמִיךְ לְדָא. מָאן דְּנַחִית לְשִׂאֹל, יְדוֹנוּן לִיה
 וּמִתַּמָּן יִצְפָּצֵף וְעוֹלָה. הָדָא הוּא דְכָתִיב, (שְׁמוּאֵל א ב)
 מוֹרִיד שִׂאֹל וַיֵּעַל. וּמָאן דְּנַחִית לְאֲבִדוֹן, תּוֹ לֹא סְלִיק
 לְעֵלְמִין.

מָאן דְּאֵית בֵּיה עוֹבְדָא טָבָא, אוֹ דְּאֵיהוּ (סִיָּא אִי טָבָא
 אֵיְהוּ) מְאִירֵי דְחוֹשְׁבָנָא, הָא אוֹקְמוּהָ דְבְּכָל
 לִילָיָא וְלִילָיָא עַד לֹא יִשְׁכַּב, וְעַד לֹא נָאִים, בְּעֵי בַר
 נֶשׁ לְמַעַבְדַּד חֲשַׁבְנָא מִעוֹבְדוֹי דְּעַבְדַּד כָּל הַהוּא יוֹמָא,
 וַיִּתּוּב מִנִּיהוּ, וַיִּבְעֵי עַלִּיהוּ רַחֲמִי. מָאִי טַעַמָא
 בְּהֵהוּא שְׁעַתָּא. בְּגִין דְּהֵהוּא שְׁעַתָּא אֵילְנָא דְּמוֹתָא
 שְׂאִירֵי בְּעֵלְמָא, וְכֹל בְּנֵי עֵלְמָא טַעַמִין טַעַמָא דְּמוֹתָא,
 וּבְעֵי בְּהֵהוּא שְׁעַתָּא לְמַעַבְדַּד חֲשַׁבְנָא מִעוֹבְדוֹי, וַיּוֹדֵי
 עַלִּיהוּ, בְּגִין דְּאֵיהוּ שְׁעַתָּא דְּמוֹתָא, וְאֵלִין אֶקְרוּן
 מְאִירֵי דְחוֹשְׁבָנָא.

וְכֵן מָאן דְּאֵשְׁתַּדֵּל בְּדַעַת וּבְחֲכָמָה לְמַנְדַּע לְמְאִירֵיהָ,
 כִּד יַעֲבְרוּן לִיה לְאִסְתְּכָאָה וְלְאִסְתְּכָלָא בְּאֵינוּן
 חֲתִיבִין דְּאֵתְטְרִידוּ בְּגִיהָנָם, וּבְדַרְגָּא דְּשִׂאֹל, וְכִלְהוּ
 צְוּוּחִין מֵאֵינוּן דְּרַגִּין, הוּא לֹא יִשְׁתַּאֲר תַּמָּן, וְלֹא
 וְכֹלָם צוּוּחִים מֵאוֹתָן דְּרַגוֹת - הוּא לֹא יִשְׁאָר שֶׁם וְלֹא יִמָּצֵא בִּינֵיהֶם,

וְעַל זֶה אֵין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת בְּשֵׂאוֹל, וְלֹא יִמָּצֵא אֱלֹא לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, בְּמִקּוֹם שְׁכֵמָה אֲזוּרוֹת וּמְנוֹרוֹת וְכִמָּה כְּסוּפִים שׁוֹרִים שָׁם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא (בו) (וּמִשְׁתַּקֵּק לוֹ) לְהִשְׁתַּעֲשֵׂעַ עִם שָׂאֵר הַצְּדִיקִים שְׁבִגוּ עֲדוֹן. אֲשֶׁרִי חֶלֶק הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, עַלֵיהֶם פְּתוּב (תהלים קמ) אֲךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ רְשָׁעִים אֶת פְּנֶיךָ.

יִשְׁתַּכַּח בִּינֵייהוּ, וְעַל דָּא אֵין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחִכְמָה בְּשֵׂאוֹל, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח אֱלֹא לְעִילָא לְעִילָא, בְּאַתָּר דְּכִמָּה נְהוּרִין וּבוֹצִינִין, וְכִמָּה כְּסוּפִין שָׂאֵרן בִּיה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתִי (בִּיה) (ס"א וְתֵאִיב לִיה) לְאַשְׁתַּעֲשֵׂעַ עִם שָׂאֵר צְדִיקֵיִיא דִּי בְּגוּ עֲדוֹן. וְכַפָּה חוֹלְקֵיהוֹן דְּצְדִיקֵיִיא בְּהֵאֵי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי, עַלֵיהוּ כְּתִיב (תהלים קמ) אֲךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרִים אֶת פְּנֶיךָ.

סֵפֶר אֹר הַזֶּהָר (עֲמוּד 309)

– פֶּרֶק יב –

הָעֵלָם וְגִלּוֹי הַזֶּהָר

(א) מַדּוּעַ נִתְגַּלָּה הַזֶּהָר מִשְׁנַת ה' ר"ן וְאַיְלֵךְ?

דַּע כִּי גִזְרָה חִכְמָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁחִבּוּר סֵפֶר הַזֶּהָר לֹא יִתְפָּרְסֵם וְלֹא יִתְגַּלָּה אֱלֹא בְּדוּרוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי עַלֵיו הַשְּׁלוֹם וְעַל יְדוֹ, וְנִגְזְרָה גִזְרָה בְּפִמְלִיאָא שֶׁל מַעַלָּה שְׁלֹאֲחֵר דּוּרוֹ שֶׁל הַרְבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי וְרַבִּי אֱלֵעָזָר בְּנֵו לֹא יִתְעַסְקוּ בְּזֹאת הַחִכְמָה בְּפִרְסוּם עַד הַדּוֹר הַאֲחֵרוֹן דּוּרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. וְהִכִּי אֵינִי אֵינִי בְּתַקּוּנֵין בְּהַרְבֵּה מְקוּמוֹת, שְׂאֵלוֹ הַסּוּדוֹת לֹא יִתְגַּלוּ עַד דְּרָא דִּינִי מְלַכָּא מְשִׁיחָא, וּבְמִקּוֹם אַחֵר אֹמֵר וּבְזִכּוֹת הָאֵי חִבּוּרָא יִתְגַּלִּי מְלַכָּא מְשִׁיחָא, רוּצָה לֹמַר בְּדוֹר הַאֲחֵרוֹן בְּשִׁבְלֵי הַמַּתְעַסְקִים בְּחִבּוּר הַזֶּהָר יִתְגַּלִּי מְלַכָּא מְשִׁיחָא.

וּמִצָּאֵי כְּתוּב, כִּי מַה שְׁנִגְזַר לְמַעַלָּה שְׁלֹא יִתְעַסְקוּ בְּחִכְמַת הָאֲמֶת בְּגִלּוֹי, הִיָּה לְזִמְן קְצוּב, עַד תְּשֻׁלוּם שְׁנַת ה' ר"ן, וּמִשָּׁם וְאַיְלֵךְ יִקְרָא דְרָא בְּתֵרָאָה וְהַתֵּרָה הַגִּזְרָה וְהַרְשׁוּת נִתּוּנָה לְהַתְעַסֵּק בְּסֵפֶר הַזֶּהָר. וּמִשְׁנַת הַש' לְיִצְרָה מְצוּה מִן הַמְּבַחֵר שִׁיתְעַסְקוּ בְּרַבִּים גְּדוּלִים וּקְטָנִים כְּדֵאֵינִי אֲרַעֵיָא מְהִימְנָא. וְאַחֵר שְׁבִזְכוֹת זֶה עֲתִיד לְבוֹא מְלַךְ הַמְּשִׁיחַ וְלֹא בְּזִכּוֹת אַחֵר, אֵין רֵאוּי לְהַתְרַשֵּׁל.

[רַעֲיָן עוֹד בְּהַקְדַּמַת מוֹרִינוּ הַרְבַּ חַיִּים וְיִטְאַל זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אֲמֵן לְעֵץ חַיִּים] (הַקְדַּמַת סֵפֶר אֹר הַחִמָּה)

(ב) כָּל אַחַד וְאַחַד מְחִיב לְתַקּוּן נַפְשׁוֹ וְרוּחוֹ וּנְשַׁמְתוֹ, אוֹתוֹ וְאֵת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, בְּרִזֵּי דְאֹרִיתָא וּבְהַתְעַסְקוֹת דְּבְרֵי הַזֶּהָר וְהַתְקוּנִים עַל פִּי דְבְרֵי מוֹרִינוּ וְרַבִּינוּ הַרְבַּ הָאֲר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה – אֵין בְּטוּלָם וּבְעוֹרָם שֶׁל הַקְּלָפוֹת אֱלֹא בְּלִמּוּד הַקְּבֵלָה עַל פִּי עוֹלָם הַתְקוּן

הַרְבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי סוּד בּוֹצִינָא קְדִישָׁא מִן הָרֵאוּי הִיָּה לְעַשׂוֹת תְּקוּן הָעוֹלָם כְּמוֹ רַבִּי עֲקִיבָא עִם מְסִירַת נַפְשׁוֹ כּו', בְּהִימְנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתֵּי וְכָל פְּמִלִּיאָא דִּילֵיהּ בְּצִרוּף מְשֵׁה רַבִּינוּ רַעֲיָא מְהִימְנָא וְאַלֵיהוּ וְכָל נְשַׁמְתִּין דְּצְדִיקֵיִיא מִגֵּן עֲדוֹן, וְהוּא הִיָּה מְתַקֵּן כָּל הַדּוֹר בְּיָמֵי כּו', וְשִׁלַּח הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָאוּר הַגְּדוֹל הַזֶּה דְּקוּבָא בְּאַלְף הַחֲמִישִׁי מִתּוֹךְ הַחֲשָׁד הַגְּדוֹל שֶׁהוּא יוֹמָא שֶׁל הו"ד, בְּסוּד כָּל הַיּוֹם דו"ה, אוֹר הַגְּדוֹל אוֹר שְׁבַעַת הַיָּמִים, לְהַגֵּן עֲלֵינוּ וּלְהַצִּיל אוֹתָנוּ מִכָּל הַמְּקַטְרָגִים עַל יְדֵי לְמוּד רִזִּין דְאֹרִיתָא כּו', וְאֵם לֹא הִיָּה מְגַלָּה לְנוּ רִזִּין דְאֹרִיתָא אֶת סֵפֶרֵי הַזֶּהָר וְכוּ', הִיָּה חָס וְשְׁלוֹם חוֹרִין עֲלֵמִין לְתַהוּ וּבְהוּ מִפְּנֵי הַתְּנַבְרוֹת הַדִּינִים בְּאַלְף הַחֲמִישִׁי כּו', וּפְתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי אֶת הָאוּרוֹת הָעֲלוּנִים לְהֵאִיר וּלְהַגֵּן עֲלֵינוּ, וְהֵנִיחַ בְּרַכָּה לְדוּרוֹת אַחֲרָיו כּו'.